

Dagthema: Bidders gevraagd M/V

Overweging 16 oktober 2016 – Marc van de Giessen

Lector: Yvonne van der Velden

“... Bidden is:

Enerzijds ruimte geven aan je innerlijke stem die verbonden is aan je ziel.

Om vanbinnen op de juiste golflengte in te zoemen.

Te luisteren naar de innerlijke stem die je zegt:

Heb lief. Wees geduldig. Vergeef. Sta op. Doe het goede. Geef ruimte.

Anderzijds is bidden ook openstellen naar de wereld.

Luisteren naar de vraag van de ander omdat die is zoals jij. Je buurman, je kind, een zieke, een vluchteling ...”

Eerste lezing: Chassidisch verhaal over het gebed

Tweede lezing: Lucas 18:1-8

Openingsgebed

Roepende, wenkende God,
Jij bent het die ons hier verzameld hebt.
Jij bent het
die in ons midden aan het woord wil komen.
Stem ons dan af op jou,
hier, in dit uur.
Amen.

Lied: Scheur de wolken uiteen

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Scheur de wolken uiteen en kom.
Hier, nu, wees onze God, wie anders?
Niemand anders heeft ons gezocht,
niemand anders heeft zo geroepen
als een verliefde: dit is mijn lichaam,
open mij, eet mij, hier is mijn hart,
drink mijn ziel, hier ben ik, hier ben ik.

Als een verlorene heb je geroepen
en ons hart draaide om, en hoorde.
Waar ben je nu?
Waar bleef je hartstocht?
Ben je niet meer die ene van toen?

Welkom en inleiding

Welkom vandaag. Welkom buiten onze comfortzone, daar gaan we vast iets nieuws meemaken. We hebben de boekjes, koffiekannen, het groene boek, brood en wijn verhuisd. We zijn als gelovige mensen de Oecumenische basisgemeente de Duif, door de herfstvakantie zonder koor, door omstandigheden ook nog buiten onze vertrouwde kerk. En ook nog eens ontmoedigd door de Amsterdamse marathon.

Vandaag gaat het over bidden- zonder ophouden. Mijn eerste verrassende ervaring met gebed was als vrome theologiestudent was in de crypte, de kerk voor druggebruikers op de Wallen.

Er was een mevrouw die achter het Centraal haar diensten aanbood. Ze vroeg aan mij: "Marc, mag ik je wat vragen. Wil je met mij bidden?"

'Natuurlijk', zei ik. Samen baden we over haar afnemende krachten en dwingende schuldeisers, super kwetsbaar. Toen ik het 'amen' had uitgesproken dankte ze me allercharmantst. En vroeg: 'Marc, heb je een joet voor me?' Verbluft was ik. Het gebed was zo echt, maar zou ze alleen mijn kwetsbaarheid hebben gebruikt om me geld af te troggelen?

Met bidden zijn we vaak schuchter, terughoudend, voorzichtig. Mede omdat onze diepste wensen, verdriet en dankbaarheid worden toevertrouwd aan de Levensgever. Gebed is een ontmoetingsplaats tussen God en de mensen.

Welkom. Goed dat je er bent.

Welkom Marnix van de Poll. Fijn dat je ons muzikaal bij wil staan.

Ik ga samen voor met Yvonne van der Velden. Fijn dat je me vandaag bijstaat.

Ik wens ons een mooie viering.

Lied: Voor de zevende dag *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

1.koor 2.allen

Wek mijn zachtheid weer.

Geef mij terug de ogen van een kind.

Dat ik zie wat is.

En mij toevertrouw.

En het licht niet haat.

Eerste lezing een Chassidisch verhaal over het gebed

Er was eens een jood die voor de grote feestdagen naar de stad was. Hij kon niet bidden. Het enige wat hij had geleerd was het alfabet. Verder niets.

Toen de gemeente begon te bidden ging hij naar de Heilige Arke en sprak tot de Eeuwige: "Ik kan niet lezen, ik ben analfabeet. Tijd om te leren en te studeren heb ik niet, want ik ben dag en nacht bezig droog brood te verdienen voor mijn arme familie. Maar U weet toch wat ik nodig heb. Ik zal nu de letters van het alfabet voor U opzeggen en ik verzoek U van deze letters de goede zinnen te vormen."

Toen klonk er een stem uit de hemel: "Je wens zal worden vervuld. God wil niet het gebed. God wil het hart."

Tweede lezing uit Lucas 18:1-8

Jezus vertelde zijn leerlingen een gelijkenis om duidelijk te maken dat men altijd moet blijven bidden, net zolang tot het antwoord komt.

‘In een stad was een rechter,’ begon Hij, ‘een goddeloze man die zich van niemand iets aantrok. Een weduwe uit die stad kwam telkens bij hem. Zij vroeg hem uitspraak te doen in een conflict tussen haar en haar tegenpartij. In het begin wilde hij lange tijd niets doen. Maar ten slotte begon ze op zijn zenuwen te werken. “Voor God ben ik niet bang,” dacht hij bij zichzelf. “En ik trek me van niemand iets aan. Maar ik heb schoon genoeg van die vrouw! Ik zal zorgen dat ze haar recht krijgt. Straks doet ze mij nog wat!”

Als die onrechtvaardige rechter zoiets kan zeggen, zal God zeker recht doen aan zijn kinderen die Hem er dag en nacht om smeken! Zal Hij hen laten wachten? Nee! Hij zal hen vlug antwoorden. Maar het is de vraag of Ik, de Mensenzoon, bij de mensen geloof zal vinden als Ik terugkom.

Overweging

X Thank you, sorry, please

Vorig jaar vroeg een vriendin mij om een paar dagen op Eva, ons petekind, te passen. Ze moest overdags werken en ik mocht leuke dingen gaan doen. We hebben een mooie week gehad met elkaar. ‘s-Avonds mocht ik Eva instoppen en zij vroeg mij om samen te bidden. Dat was ze gewoon. Ze hadden een ritueel. En ik moest ook meedoen.

Thank you, sorry, please, was de opbouw van het gebed. Het begon met dingen waar ze dankbaar voor was. Dan een verontschuldiging voor iets wat niet goed was gegaan. Tenslotte vroeg ze God voor beterschap en hulp. Kinderlijk eenvoudig.

Lieve God, dankjewel dat ik leuk mocht spelen vandaag. Dankjewel voor het maken van pannenkoeken. Sorry dat ik niet luisterde naar mama. En zorg voor de hond die alleen thuis is. Ontroerend mooi om kennis te maken met de belevingswereld van een toen 5-jarige. Ze praat tegen God, alsof het iemand is die in de kamer aanwezig is. Bidden slijt zoals het ware een bewuste geloofshouding in. Dank U, sorry, alstublieft.

Chassidisch verhaal

Dat brengt mij naar de misschien kinderlijke geloofshouding van de ongeschoolde jood. Hij dacht dat hij niet kon bidden. Het verhaaltje leert ons dat God luistert naar onze hartenkreet. Dat Hij ons nabij is in ons diepste wensen en dromen.

Bidden is Gods nabijheid zoeken. Gewoon bij Hem zijn. Je mag je zorgen aan hem geven. Je mag het bij Hem laten. Zo groei je naar Zijn beeld. Het gebed oefent de mens om zijn rol op te nemen in Gods bestemmingsplan met de wereld.

Bidders gevraagd (M/V)

In de gelijkenis uit het evangelie van Lucas vandaag lezen we over de wilskracht van de weduwe om recht gedaan te worden door de onverschillige rechter. Ze wist niet van ophouden. En uiteindelijk gaf de rechter toe.

Deze gelijkenis zegt Jezus; Houd vol in gebed. Hij legt het zwaartepunt niet bij God maar bij de biddende mens. Geloof je genoeg in verhooring van gebed? Vandaar de titel op het boekje: Bidders gevraagd (M/V).

In de liturgievergadering hebben we elkaar bevraagd; Zijn jouw gebeden weleens verhoord? Houd jij bidden vol zoals de onrecht aangedane weduwe? Jezus stelt na de gelijkenis dus een gewetensvraag; Heb je voldoende geloof dat je blijft bidden?

De een bid meer dan de ander. We bidden ook anders. We bespreken het belang van dankbaarheid als geloofshouding. Danken we God wel genoeg? En een diep doordrongen dankbaarheid voor het leven, verandert dat je gebed? Ja, als je dankbaar bent voor wat je hebt, dank je God eerst alvorens je hem iets vraagt.

Jouw gebed doet ertoe voor God

Bidden is enerzijds ruimte geven aan je innerlijke stem die verbonden is aan je ziel. Om vanbinnen op de juiste golflengte in te zoemen. Te luisteren naar de innerlijke stem die je zegt: Heb lief. Wees geduldig. Vergeef. Sta op. Doe het goede. Geef ruimte.

Anderzijds is bidden ook openstellen naar de wereld. Luisteren naar de vraag van de ander omdat die is zoals jij. Je buurman, je kind, een zieke, een vluchteling. Om de wereld te bezien vanuit zijn bestemmingsplan. De bijbel getuigt van een blueprint van een wereld waar brood, recht en liefde is voor ieder mens. En gebed laat zijn bestemmingsplan in ons dalen. Elke keer weer.

Bidden is daarom simpel gezegd contact zoeken met God. Zijn Nabijheid ervaren en vertrouwen dat in Zijn wil, jouw belang is meegewogen. Ons gebed doet ertoe voor God.

Leren bidden

Als het noodlot toeslaat, bid je dan? En als je doet goed, en toch wordt er ingebroken in je huis, bid je dan nog? Als je ziek of gekwetst wordt, en de hemel zwijgt, bid je dan nog? Vandaag dus een oproep om zonder ophouden te blijven bidden. Ook al lijkt God verborgen en drukken de zorgen op je levenslust. Het Chassidisch verhaal leert ons dat het gebed van het hart belangrijk is. God weet immers al wat we nodig hebben. Daarop mogen we vertrouwen.

God maakt de letters van het alfabet tot een gebed. De gelijkenis van Jezus uit het Lukas evangelie leert ons hetzelfde. God luistert naar je hartenkreet. We moeten leren om Zijn nabijheid te zoeken. Zonder ophouden. Volhouden, dus.

We hebben elkaar nodig om dit vol te houden. Eva, ons petekind, leerde mij opnieuw te bidden als een kind. Oprecht. In Zijn aanwezigheid willen zijn. Met de opbouw die begint met danken, die schuldig bewustzijn erkent, uitkijkend naar kracht om te dealen met wat komen zal: Thank you, Sorry, Please.

Vandaar de vacaturetekst op het boekje; Bidders gevraagd, mannen en vrouwen die aanhoudend bidden. Ik bid dat we dat in de Duif met elkaar waarmaken.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Elke geloofsbelijdenis doet onrecht aan de God die wij van ons ouders en kerk in verhalen overgedragen hebben gekregen. Toch proberen we het telkens weer. En proberen we dogma-vrij het geloof te belijden. De theoloog Karl Rahner zei ooit heel terecht: “Dogma’s zijn als lantaarnpalen: zij verlichten hen die verdwaald zijn in de nacht – maar slechts dronkenlappen klampen zich eraan vast”.

Ik nodig jullie uit om bewust van de beperkte licht van de lantaarns staande deze woorden mee te bidden:

Ik geloof in de Eeuwige, die in ons woont,
die de herinnering aan het Verbond met ons levend houdt,

die ons elke dag tekenen geeft van Zijn aanwezigheid in ons mensen.

Ik geloof in de kracht van Gods Geest
die vorm geeft aan onze toekomst,
die niet blijft staan bij het verleden,
die ons rust geeft na spanning,
die ons het goede leert kennen in kwade tijden,
die ons inspireert als wij leeg en afgemat zijn.

Ik geloof door Jezus Messias
in de menswording van het goddelijke,
in de mogelijkheid van tegenspraak,
in de genezing van lichamelijke en geestelijke kwetsuren,
in de omkering van onze werkelijkheid.

Ik geloof in de gemeenschap van mensen,
die bezielde door geloof
struikelend op zoek zijn naar het beste in zichzelf,
in elkaar en in de wereld.
Mensen die in de wereld in verbinding willen staan met hun medemens, dichtbij en veraf.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Yvonne leest voor uit het groene boek en vraagt deze gebedsintenties en hartenkreten mee te nemen in ons gebed of ons hart.

Voorbeden

God van leven – adem ons open, raak ons aan met uw Helende Geest: onze ogen en verstand ons hart en ziel.

Bidden we voor hen die geen werk hebben, voor ouders en kinderen.

Wees hen nabij.

Bidden wij voor de mensen in oorlogsgebieden, in het bijzonder voor Aleppo.

Wees de mensen nabij.

Bidden wij voor wereldleiders, religieuze leiders.

Geef hen kracht en wijsheid om in waarheid te dealen met ploerters en schenders.

Wij bidden onophoudelijk voor zieken thuis, in het ziekenhuis of verpleeghuis.

Wees hen nabij en help hen ziekte te dragen.

Wij bidden voor asielzoekers en ongedocumenteerden,

dat wij hen een eerlijke kans geven en humaan welkom heten. Want zij zijn als wij.

Bidden we een moment in stilte voor alle zaken in ons hart.

God ontvang onze gebeden en gaven die we mochten ontvangen vanuit jouw goedheid.

In naam van hen die ons liefheeft.

Tafelgebed

Wij breken en wij delen,
wij breken samen brood
en reiken aan elkaar de beker.

Dit eeuwenoud gebaar
herhalen wij vandaag.

Met breken en delen
vieren we gemeenschap
en belijden we gelijkheid,
solidariteit en mededogen.

Een volk begon de uittocht
bevrijdde zich van slavernij,
het trok door de woestijn.
Jezus van Nazareth uit Palestina,
zijn leven was geven, breken en delen.
Hij nam het brood en de beker
en gaf ons zijn erfenis.

Zo willen wij ook leven
samen met iedereen die we op ons pad vinden
de mensen voor wie wij kiezen
en de mensen die ons vreemd zijn.

Daarom herhalen wij vanmorgen
dit oud gebaar
van breken en van delen.

Nodiging

Jan Andreae

Dit ritueel van Breken en Delen drukt verlangen uit. In deze gemeenschap drukken we dat uit in een afspraak door één gebaar:

je houdt je hand op, je krijgt een stukje van dat ene brood dat zo groot is als het leven op aarde, en zo breekbaar.

En je besluit: ik ben van dat gebaar, liefdesgebaar, tegen de honger, tegen noodlot en willekeur – ik hoor bij dat verhaal over liefde als laatste waarheid.

En je zegt terwijl je je hand ophoudt en het brood ontvangt – met of zonder stemgeluid of bewegen van lippen zeg je: Afgesproken, Amen. Wat betekent: hier ben ik, kome wat komt. Iedereen hier aanwezig is uitgenodigd om deel te nemen.

Komt dan, want alles staat gereed.

Breken en delen van brood en wijn

Lied: Hore mijn oor

Juut Meijer / Tom Löwenthal

Hore mijn oor het ongehoorde,
dat ik bedacht ben op wat ik zie,
onze monden dat zij vrede roepen,
onze handen dat zij troosten.
voeten gaan waar liefde is,
mijn hart overvloeien van vreugde.

Slotgedachte

Uit 'Boek van Annaelle - Het aangrijpend levensverhaal van een joods-orthodox meisje' door A.Chimoni

De mondelinge traditie vertelt ons dat je God dient door te bidden. Het gebed is een uiting van de diepste gevoelens die de mens voor zijn Schepper ervaart en een teken van het respect dat hij Hem verschuldigd is. Het gebed is een erkenning van God en van zijn verhevenheid. Het gebed is een manier om Hem te loven en danken.

Gebed is het meest kostbare vermogen waarover de mens beschikt, want het stelt hem in staat zijn gedachten, zijn angsten en zijn mensen toe te vertrouwen aan Zijn schepper.

God aanvaardt al ons oprechte gebeden. Elk eerlijk woord van gebed brengt hem dichterbij tot Hem. De mens moet daarom proberen elke gelegenheid aan te grijpen om te bidden, of die nu in trieste of blijde omstandigheden verkeert.

Onze Vader

De leerlingen van Jezus zochten naar passende woorden voor het gebed. Ze vroegen: 'Rabbi, leer ons bidden.' En toen gaf hij deze woorden.

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:

licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.
Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.-
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezes,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het waar.

Zegenbede

Moge de Liefdevolle ons volhardend leren bidden,
opdat wij tevreden en vervuld zijn
geheeld en heel worden

Moge wij ontvangen wat we nodig hebben
Moge wij beschermd worden
tegen elk kwaad en
vrij zijn van angst
dat we innerlijke vrede en welbehagen kennen
en onvermoeibaar het goede blijven doen.

Moge wij vrede ervaren en doorgeven.
In Naam van Hem die ons liefheeft.
Amen.

